

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félére 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félére 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

Az új aera.

A komoly munka embereinek bizalmasa, a város polgármestere, Biró Károly mtatta be ma azt az alapot, melyen a város anyagi helyzetét javítani akarva az adózó polgárságot a boldogulás s a realis haladás útjára vezetendi. Ma bizonyította be, hogy ígéretéhez és esküjéhez hiven programjának legnehezebb pontjait is be tudja és be fogja váltani.

Pedig az ellenzék emberei kétségbe akarták ezt vonni azzal, hogy épen az alap, a költségvetés realitását támadták, hogy így eltereljék a bizalmat, melyet a komoly munka mindig kiérdemelt. Érveik, kifogásaik minden részletükben nélkülözték a komoly tanulmányozás jellegét s beszédeiket épen azért nem tartjuk az ellenzék szükséges kritikájának, hanem csupán akadékoskodásnak, csupán a mai aera ellen irányuló hangulat keltésnek, ami az ellenzék komolyságának rovására íródik mindig és mindenütt.

Adatokkal bizonyítjuk állításunkat. Vojnich H. József például a költségvetés tételeinek átlagos megállapítását kifogásolta az ő számításainak alapján; azt azonban nem vette figyelembe számításainál, hogy az egyes tételek átlaga az időközi változások következtében nem mindig az előző évek száraz adatai szerint számítandók.

Kertész Ignác dr. pedig még azt sem tudta, hogy mi vétetett a pótdadó százaléknak megállapításánál alapul. És mégis nem csak bíralt, hanem még támadott is. Szerencsére az ilyen támadások csak hasznosak a támadottra.

Biró Károly mindenre higgadtan adta meg a felvilágosítást és csak az igaz-

sággal akart meggyőzni és győzött is meg, mint a hogyan győzött Kertész Ignác heveskedésével szemben Lipozenestch Lázár komoly igazsága.

A mai nap győzelmét bátran mondhatjuk tehát a jövő biztosítékának annál is inkább, mert Biró Károly ismételt kijelentette, hogy inkább elhagyja a polgármesteri széket, semhogy nem realison munkálkodjék.

A mai nap ismét bizonyítéka volt annak, hogy az új aera a boldogulás aerája.

Szabadka közgyűlése.

Pontban 9 órakor nyitotta meg Schmausz Endre főispán a mai közgyűlést. A megnyitás perczében alig ült egy-két bizottsági tag a széksorban, de amikor a polgármesteri jelentést olvasni kezdték, már megtelt a terem. A második tárgy a tisztviselők fizetésének emelésére vonatkozó indítvány volt, melyet tudvalevőleg nem mindenki fogadott el. Ezen tárgy iránti érdeklődés töltötte meg a közgyűlési termet.

Polgármesteri jelentés.

A polgármesteri jelentés felolvasása előtt elnöklő főispán megbizta idb. Frankl István és Csizmadia Antal bizottsági tagokat, hogy a főügyész és főszámvevő közbenjöttével vizsgálják meg a gyámpénztárt s a vizsgálat megkezdéséig zárják le a pénztárt.

Ezután olvasta Vojnich Ferencz jegyző a polgármesteri jelentést, melyhez elsőnek:

Szudarovics Ferencz dr. szólalt föl, akinek a mult közgyűlésen történt felszólamlása folytán az utczai átjárókat karfakkal látta el a mérnöki hivatal. Ezt tudomásul veszi, de kifogásolja, hogy figyelmen kívül hagyták multkori felszólamlásának azon részét, melyben a Hosszu-utczai ovodához vezető ut mentén elvonuló árok betöltését kérte. Rózsákat dobtak az árokba, a mi nem használt. Kéri ismételve ezen ut rendezését.

Kertész Ignác kifogásolja, hogy a tanács

megbizta Szalay Mátyás főkapitányt a palicsi fürdőbiztosi teendőkkel 600 korona fizetéssel. Szerinte a miniszteri rendelet értelmében tiszteletbeli rendőrtisztviselő bizandó meg ezzel, fizetés nélkül, hogy így függetlenebbül határozhasson a fürdő igazgatóság ellen felmerült esetleges panaszok ügyében. Kifogásolja még, hogy a fürdőbiztos megbizását be nem jelentették.

Biró Károly polgármester kifejti, hogy ő ezen fürdőbiztosi állás betöltésével csak egy törvénytelen állapotot szüntetett be. Mert a főkapitány eddig csak a volt polgármester szóbeli megbizásból végezte ezen teendőt. És ő hivatalos megbizással helyettesítette. A fürdőszезон előrehaladottságában egy városi főtisztviselőt, aki eddig a biztosi teendőt végezte, nem hivatott egyszerűen vissza. Jövő évre más intézkedés fog tétetni. Különbben a főkapitány a biztosi teendőért nem fizetést kap, hanem csak napidijakat. Ohajtja, hogy irjanak a miniszteriumhoz, s ha a miniszterium a fürdőbiztosi állást Palicson a saját rendelete ellenére is fölöslegesnek tartaná, akkor nem lesz fürdőbiztos.

Szudarovics Ferencz drnak az ügьhöz történt felszólamlása után Schmausz Endre főispán kijelenti, hogy a fürdőbiztosi állás ügyét a szervezési szabályrendelet keretében fogják véglegesíteni.

Ezután a polgármesteri jelentést tudomásul vették.

Fegyelmi ügyek.

Láng Simon bizottsági tagnak két városi adóhivatali tisztviselő fegyelmi ügyében tett indítványa következett ezután. Láng Simon nehezményezi, hogy Kertész Ignác dr. márczius óta nem fejezte be Joó Károly és Malagurszky György fegyelmi ügyét. A tanács javasolja, hogy az ügyet tegyék át a közigazgatási bizottsághoz, a mint ahova tartozik.

Kertész Ignác dr. szólal föl, s azt a felvilágosítást adja, hogy ha Láng Simon érdeklődött volna a dolog iránt, megtudhatta volna, hogy ő már két hónappal ezelőtt befejezte a vizsgálatot.

Lipozencsics Lázár: beadta már az iratokat?

Iskolakönyvek, író és rajzszeretek az összes iskolák részére előírás szerint kaphatók:

Heumann Mor

könyv-, papir-, zenemű-, író- és rajzszer kereskedésében Szabadkán főter,

Rádics-féle ház, a Szentháromsággal szemben.

Kertész Ignác: Lipozencsics Lázár dr. is téved. Mert bizony több tisztviselőnek ezen két tisztviselő ügyével kapcsolatos fegyelmijében is dolgozik. Ezek között van olyan, akik nem akarnak előtte megjelenni. Ezért nem nyujthatta be az iratokat. Egyébiránt négy hónapon át foglalkozik a vizsgálattal, s majd ha Lipozencsics Lázár dr. négy hónapig foglalkozott közügyekkel, akkor kifogásolhat.

Kertész Ignác drnak ezen önhitt kifakadása arra készítette **Lipozencsics** Lázár drt. **Láng** Simon rövid felszólalása után helyes ügyben szólaljon föl.

Lipozencsics Lázár: **Kertész** Ignác dr. bizonykodott, hogy ő négy hónapig dolgozott a közügyekben. **Kertész** Ignác még valahol az algyimnasium padjaiban ült, mikor ő már a közügyek terén dolgozott. Kár volt tehát **Kertész** Ignácznak négy hónapi munkájában elbizakodnia. Azt hiszi különben, hogy mikor egyszerűen csak azt kérdezte, vajjon **Kertész** Ignác beadta-e a vizsgálati iratokat, csak felvilágosítást kívánt. **Kertész** Ignácnak kár volt hirtelenkedni.

Szudarevics Ferencz dr. azt kérdezi, hogy hát azok a tömeges fegyelmiek mikor lesznek befejezve?

Schmausz Endre főispán kijelenti, hogy ő folyton sürgeti az ügyeket. Azt hiszi, hogy októberben már határozatképes állapotban lesznek a tömeges fegyelmiek, mert akkorra az ügyészség által kívánt kiegészítések is beérkeznek.

A dinyepiacz.

Geiger A. Mórnak a dinyepiacz áthelyezésére vonatkozó indítványával szemben a tanács javaslatára a dinyepiacz meghagyatik a mai helyén, de állandó rendőrfelügyelet fog gondoskodni arról, hogy a dinyepiacz viszásságai megszűntessenek.

A tisztviselők fizetése.

Jóó Aurél pénzügyi tanácsnok olvassa föl ezután **Paukovich** Andornak százhat bizottsági tag által aláírt s a tisztviselők fizetésének emelésére vonatkozó indítványát.

Ezen indítvánnyal szemben, mely az ideai költségvetés visszaadását kéri, hogy domesztika emelése nélkül ennek keretébe illesztessék a tisztviselők fizetésének emeléséhez szükséges összeg, a tanács javasolja:

miután a költségvetés realitása nem engedi meg, hogy az indítvány értelmében behelyeztessék a fizetés emelés a költségvetés keretébe pótdadó nélkül, javasolja, hogy amennyiben oly megtakarítások érhetők el, hogy a jövő 1905. évi költségvetés keretében a fizetés emelésére szánt összeg a pótdadó emelését nem kívánja, akkor a fizetés felemelés fogantatosítandó és pedig már 1905. január elsejétől fogva.

Elsőnek **Reisner** Lajos dr. szólalt föl, aki elfogadja ugyan a fizetésemelést, de csak az 1200 frton alóli tisztviselőkre nézve.

Mukics Simon nem tekinti az indítványt ezen alakban komolynak, de még a város kuszált közgazdasági helyzetében sincs meg a megoldás, ezért időszerűtlen is az indítvány. Nem fogadja el.

Lipozencsics Lázár: Már a múlt évben sem tartotta időszerűnek a fizetésemelést, most sem tartja annak. Akkor a tisztviselői kar ellen is kifogásokat emeltek, mert nem felelt meg kötelességének. Ha az új aera alatt kötelességét teljesítve előmozdítja, hogy a város zilált anyagi viszonyai rendeztesse, akkor majd szívesen megszavazza ő is a fizetés felemelését. Most nem méltányos az adózópolgárságot még jobban megterhelni. Hi-

szén a múltban elhanyagolt vagyonekezelés ugyanis óriási terheket rótt az adózók vállára a fizetés felemelése nélkül is. Majd ha ezek a terhek csökkennek, akkor aktuális lesz a kérdés.

Gálfy György idb. névszerinti szavazást kér, melyet **Schmausz** Endre főispán elrendel.

A fizetés felemelés mellett 88-an, a fizetés felemelés ellen 96-an szavaztak. Nyolcz szavazattal tagadták meg a közgyűlésen a tisztviselők fizetésének felemelését.

A csendőrség.

Szell Kálmán válaszáat a közgyűlés bucsufeirratára, **Rehervary** bucsuleiratát, **Kolozsvary** leiratát kinevezése tárgyában, és több miniszteri leirat tudomásul vétele után a külterületen csendőrség felállítását engedélyező leiratot olvassa föl **Szalay** Mátyás főkapitány. Ennek költségei 26700 koronával már szerepelnek az 1904. évi költségvetésben. A leirat további intézkedés végett kiadatik a tanácsnak.

A pályaház.

A kereskedelmi miniszter értesíti most már ismételten a törvényhatóságot, hogy Szabadkán az új pályaház felállítását sürgősen meg kell tartja. Ezen ügyhöz elsőnek:

Varga Ágoston szólal föl. A ministerium immár harmadizben utasítja el a közgyűlés kérelmét. Ez ellen a közgyűlés már föl nem folyamodhatik. De azért a leirat állításait nem fogadhatja el. Hiszen Szabadka legforgalmasabb állomása az államvasutaknak. Lehetetlen rendőrségi, közbiztonsági, egészségügyi szempontból tovább tűrni, hogy ez állapot fönálljon. Hiszen sokkal kisebb forgalmu városokban sokkal nagyobb pályaház van. Indítványozza, hogy küldjön ki a közgyűlés saját kebeléből egy bizottságot, mely a miniszteri leirat állításait megczáfoló adatokat egybegyűjtve, memorandumot készítessen s a polgármester vezetése alatt küldött-ségileg vigye a ministerhez, kérvén a pályaház felépítését.

Miloszavlyevits Milán szerint Szabadkával szemben az államvasutak politikája valóságos botrányos. A teheráru szállítási tarifák drágábbak Szabadkáról, mint más megszűnt állomásokról. Az állam azt akarná, hogy a város maga építsen pályaházat, mert amugy is minden itt felállított állami intézményt a várossal fizettetett meg. Helyesli **Varga** Ágoston indítványát, de óhajtja, hogy a szállítási tarifa ügyét a pályaház ügyével kapcsolatban vigyék a miniszter elé.

Biró Károly hozzájárul **Varga** Ágoston indítványához, de a memorandumhoz szükséges adatok gyűjtését a tanácsra óhajtja bízni. A küldöttség kiküldését helyesli. **Miloszavlyevics** Milán indítványára megjegyzi, hogy a tarifák egységesek s ez alól csak kivételek vannak ott, ahol speczialis okok tették szükségessé a kivétel behozatalát.

Kiss Ábel utal arra, hogy ott, ahol a maj-sai uton a vasut átszeli a rendes közlekedési utat, néha óriási a vonalon át nem eresztett kocsik összetorlódása. Néha 40-50 kocsi kénytelen várni, míg az ór átereszt. A közlekedők idővesztése türehetetlen állapot. Indítványozza, hogy a ministeriumtól kérjék egy alóljáró építését, kapcsolatban a pályaház ügyének előterjesztésével.

Reisner Lajos elfogadja **Varga** Ágoston indítványát, de kéri, hogy az adatokat összegyűjtő bizottság a közgyűlés kebeléből küldessék ki. Ez a bizottság gyorsabban dolgozhatik, mint a tanács.

Szudarevics Ferencz dr. felszólalása után

Schmausz Endre főispán kimondja határozatilag, hogy a polgármester alakítsa meg a bizottságot, mely a felviendő memorandumban az összes sérelmeket vegye be.

A költségvetés.

A terület megváltások után az 1904. évi költségvetésre került a sor.

Biró Károly polgármester szólal föl elsőnek. Először van alkalma költségvetést a törvényhatósági bizottság elé terjesztenie. Mindenki meggyőződhetett a költségvetés realitásáról, kéri, hogy a tárgyalás folyamán kiki tegye meg a megjegyzéseit. Nehéz körülmények között hozza a közgyűlés elé. A város ingatlansági alapjából elköltöttek 1,081.000 koronát. Ezt most vissza kell fizetni. Igaz ugyan, hogy ezen összegből a megye ellen megnyert perből 278.000 korona megtérült, de még ennek levonásával is oly nagy összeg pótolandó, amelynek pótlása még kilencz éven át 10% pótdadóbbletet igényel.

E pótdómelegedés, mely az előző gazdálkodás hibája, terheli a polgárságot. Mérlegelte ő a terhet, de hát minden megfontolás dacára sem lehetett a pótdátó leszállitania, azt azonban elérte, hogy legalább ne emeltessek. Pedig az ideai költségvetésbe be kellett venni a csendőrség felállítására 26.700 koronát; a csatornázásra, melyre azelőtt évenként csak 2000 koronát vettek föl, az ideai költségvetés tizezer koronát preliminar; az előző években nem vették föl a rövidlejáratu kölcsön kamatait, neki ezt pótolnia kell 28.000 koronával a jövő évi kamatokon felül. És körültekintéssel mégis mellőzhette a pótdátó emelését. Kéri a költségvetésnek a tárgyalás alapjául leendő elfogadását.

Vojnich H. József dr. kéri a költségvetésnek a napirendről leendő levételét, mert tanulmányozására nem volt elegendő idő. Kifogásolja az előírányzati tételeknek megállapítását. Ezek a három évi átlag szerint számítandók ki. Ő utánna számított s az átlagok rosszul lettek kiszámítva. Ezek helyesbitendők. Azonkívül a gymnasiumi tandíjak nem is a rendes rovatban irányítottak elő. A domesztika magas. Kéri a költségvetésnek a napirendről leendő levételét már csak azért is, mert ő kötelezi magát egy realis költségvetés előterjesztésére, melyben a domesztika legalább 7%-al lesz kisebb, mint a mostani költségvetés szerint. Csodálja, hogy a polgármester azt mondja, hogy nem emelte a domesztikát. Hiszen a régi regime ellen folytatott küzdelemben ő a domesztika leszállítását ígérte.

Biró Károly **Vojnich** József felszólalását csak akadékoskodásnak tekintheti, mert komoly alapja nincs. Az előtt az volt a kifogás, hogy a költségvetést mindig későn terjesztik be. Ő megfeszített munkával elérte, hogy a rendes időben terjesztessék be, s most mégis le akarnák vétetni a napirendről. A tanulmányozásra elég idő volt. Husz napon át volt közszemlére kitéve, kinyomatott és kiosztatott a bizottsági tagok között. Hogy ez nem volt elég idő a tanulmányozásra annak, aki komolyan tanulmányozni akarta, ezt elhinni nem fogja senki sem. Ha egyes tételekben vannak 200 vagy 50 koronás differenciák s ha ezek csakugyan megvannak, a tárgyalás folyamán mindig helyesbiteni lehet, de arra nem elég ok, hogy a költségvetés tárgyalása elhalasztassék.

A főgymnasiumi tandíjakat ministeri utasításra kellett máshelyen az előírányzatba felvenni, amiről **Vojnich** József is meggyőződést szervezhetett volna a komoly tanulmányozás folyamán. Mindenről kaphatott

volna [felvilágosítást — Pedig beszélhetett volna, mert a számvédelemről délután is dolgoztak. Megjegyzni továbbá, hogy az a párt, mely a régi ellen küzdött soha sem ígérte a domesztika leszállítását. Ok kifogásolták a múlt rossz gazdálkodását, melyen javítani fognak. Ilyen vádakkal csak azok állhatnak elő, akik akadékoskodásból még ma is a pótdónak tíz %-kal leendő leszállítását ígérik. Ő ebbe bele nem mehet, mert vagy realis költségvetés alapján vezeti a közügyeket vagy nem vezeti, de a város vagyonához meg nem engedett módon nem nyúlhat. Kéri a költségvetés tárgyalását.

Kertész Ignác azt szerette volna kimutatni, hogy dehogyan is fizet a polgárság 55 százalékot. A pótdó alapjául ugyanis az 1903 évi adót vették, mely sokkal nagyobb, mint a múlt évi. A két adóalap közötti differenciát véve és a felemelt adóalap után számítva ki a százalékot, azonnal kitűnik az, hogy nem 55 százalék a tavalihoz képest a domesztika, hanem 65.

Mukics Simon megjegyzi, hogy a Prokesch-féle visszatérített 91000 korona nincs felvéve a költségvetésben.

Biro Károly csudálja, hogy Kertész Ignác olyan könnyelműen beugrott a beszédbe. Hiszen annyi fáradságot mégis csak vehetett volna magának, hogy meggyőződjék, miszerint a költségvetésnél az 1902. évi adó vétetett alapul, nem pedig az idei, mely az ex lex miatt nem is vehető. A Prokisch féle 91,000 koronára megjegyzi, hogy nagyon jól tudja ő, hogy az nincs a költségvetésben. De ezen összeg a folyó kiadásokra nem fordítható. Ezt letétileg kell kezelni az ügy teljes bevégezéséig. Ezen összeggel különben neki az a terve, hogy a tüdőbetegosztály vagy a polgári fiúiskola felépítésére fordíttassék.

Vojnich H. József névszerinti szavazást kér, melynek eredményeképpen 45 szavazat 19 szavazattal szemben a költségvetést a tárgyalás alapjául elfogadja.

Ezután a közgyűlés holnap, kedden reggel 8 órára halasztatik.

Rákóczy ünnepély.

A dalegyesület által kezdeményezett Rákóczy ünnepély előértekezletét tegnap tartották meg a főgymnázium rajztermében Szabadka előkelő társadalmának nagy érdeklődése mellett.

Az értekezletet **Révffy Jenő** dr., mint a dalegyesület elnöke nyitotta meg. Ismertette az ünnepély célját: s felhívta a jelenlevőket, alakuljanak nagybizottsággá.

Kersch Mihály csatlakozva **Révffy** indítványához, ajánlja, hogy az értekezlet elnökévé **Bóbits József** drt válaszsák meg.

Mukics Simon úgy véli, hogy az értekezlet elnökének a kezdeményező dalegyesület elnökének kellene lennie. Minthogy azonban **Révffy Jenő** kijelenti, hogy ő csak az egyik alelnöki tisztséget fogadja el, **Bóbits József** dr. elfoglalja az elnöki széket, s megnyitván az értekezletet, kiemeli, hogy egy ily ünnepség legfőbb része az emlékbeszéd, azért legelső dolognak véli a diszszónok megválasztását. Ajánlja **Mokossay Mátyás** esperes-plébánost, akit éljenzéssel megválasztanak.

Biró Károly polgármester felszólítja most **Révffy Jenőt**, adná elő az ünnepély tervezett programját. **Révffy Jenő** ezt röviden ismerteti, de kijelenti, hogy a program végleges megállapítása a bizottság teendője lenne.

Abrasics Antal ajánlja, hogy a hatóságot kérjék fel az ünnepélyen leendő részvételre és arra, hogy járuljon a hatóság is a költségek fedezéséhez.

Kersch Mihály és **Mokossay Mátyás** szűkebbkörű bizottságot ajánlanak, amely a részletes programot kidolgozva, a nagy értekezlet elé terjesztené.

Sziebenburger Károly ajánlja, hogy az ünnepélyre a törvényhatósági bizottság diszkozyűlést tartson.

Biró Károly úgy tudja, hogy ezen ünnepélyt a társadalom akarja rendezni. Ezen értekezlet társadalmi kezdeményezés folytán tartatott meg. Ha azonban nem a társadalom, mint ilyen akarja ünnepelni, úgy tessék egyszerűen diszkozyűlést indítványozni. Arról meg van győződve, hogy a törvényhatóság anyagilag nem fog szűkkeblüsködni.

Mukics Simon együttes ünnepelést óhajt s ezért csatlakozik **Abrasics Antal** és **Sziebenburger** indítványához.

Biró Károly helyesli ugyan **Mukics Simon** indítványát, de most azért jöttek össze, hogy társadalmi ünnepélyt rendezzenek. A diszkozyűlésen nem vehet részt az egész társadalom s ennek megtartását nem is ezen az uton lehet indítványozni. Kijelenti azonban, hogy a hatóság ezen irányban okvetlenül megteszi a kötelességét.

Békffy Gyula nagy bizottságot ajánl, hogy minél többen bevonassanak az ünnepelésbe.

Sántha György dr. indítványozza, hogy a meghívottak képezzék a nagy bizottságot.

Janiga János hozzá járul **Sánta** dr. indítványához s ajánlja, hogy a szűkebb bizottságot alakítsa meg az értekezlet.

Minthogy erre előkészület nem történt, az értekezlet elnöke **Bóbits József** és két alelnöke bizatnak meg a szűkebb körű 20 tagból álló bizottság megalakításával, mely a részletes programot kidolgozva a nagy bizottság elé terjeszti jóváhagyás végett.

H I R E K.

Szabadka, augusztus 31.

— **A gazdakör** vasárnap tartotta meg értekezletét **Lipozenics Lázár** elnöklété alatt. Az értekezlet előadója főszerkesztőnk **Janiga János** dr. volt. A közgyűlés tárgysorozatot végig megvitatták, s a fizetésemelés kivételével a tanács javaslatait fogadták el. Ezen értekezleten több üdvös eszme merült föl, ami ismét csak annak a bizonyítéka, hogy a gazdakör buzgon tör a város haladására.

— **Dr. Kalmár Antal** ünneplése. A szegedi fiatalság tegnap délután dr. **Kalmár Antalnak** a kiváló közjogásznak és publicistának tiszteletére üdvözlő körmenetet rendezett abból az alkalomból, hogy a szegedi szabadelvű párt is a nemzeti követelmények mellett foglalt állást, a minnek kivívásához a »Szeged és Vidéke« illustris munkatársa lelkesítő cikkeivel nagy mértékben hozzájárult. Több mint 10.000 ember ünnepelte **Kalmárt**, a ki a Kossuth-szobor előtt egy óráig tartó hatalmas és szép beszédben lelkesítette a körmenetben résztvevők tömegét. A beszéd után az ünnepély rendezői a **Bitó**-féle vendéglőben vacsorát adtak **Kalmár** dr. tiszteletére és a hajnali órákig maradtak együtt a legvidámabb hangulatban.

— **Dr. Patek Jenő** a »M. Á. V.« orvosi tanácsadója és gyakorló orvos tegnap 4 heti szabadságáról hazatért és gyakorlatát a mai nappal megkezdte.

— **Fényes esküvő.** **Jurics Béla**, ma esküdtött örök hűséget **Lipozenics Ottiliának**, **Lipozenics Simon** leányának. Az öröm, melyet a családalapítás nagy perczében Szabadkán nyilvánítanak, ritkán oly fényes megnyilatkozásában, mint ma láttuk. Rokonok, ismerősök, barátok százezreit hívták meg az örömszülők, hogy legyenek tanúi gyermekeik boldogsának. A lakodalmi menet disze bizonyosága volt ennek az örömnak. Lovas bandérium vezette a hetven és néhány kocsiából álló menetet, melyen százakat érő ruhában, lakodalmi diszszel ékítve ültek szép buncyevác asszonyaink, arcukon örömről, boldogságuk kifejezésével. A polgári eszketés délelőtt volt, melynél tanukként **Budincsevics János** és **Szárics János** szerepeltek.

— **Ezüst lakodalom.** **Kunetz Ignác** helybeli nagykereskedő, a ki mint a szabadkai új zsidó templom építési bizottságának elnöke fáradhatlan buzgalomával és tevékenységével tette lehetővé, hogy a helybeli zsidóságnak néhány év előtt még teljesülhetetlennek látszott reménye immár valósággá vált, a napokban ünnepelte szűk családi körben nejevel szül. **Krausz Emiliával** házasságuknak 25-ik évfordulóját. A köztisztelőben álló nemeslelkű házas felek ez alkalommal jóteknységüknek újabb tanujelét adták, a mennyiben a szabadkai izr. nőgyűlés részére egy 1000 koronás alapítványt létesítettek.

— **Munkás ünnepély.** Utánzásra méltó példát szolgáltatott **Raichl Ferencz** műépítész azon alkalomból, hogy a **Kállay-utczában** épülő új palotájának bokréta ünnepélyét tartotta. A munkásaival való megelégedésének ugyanis az által adott kifejezést, hogy a **Kossuth-utczai Landovits-féle** söresarnokban pompás lakomával vendégelte meg őket. A kedélyes vacsora a munkaadók és **Lulits Félix** munkavezetőn kívül **Lulits István**, **Kovács Miklós**, **Benke János**, **Zvekán Ferencz**, **Sztantics Gyula**, **Szűcs Mátyás**, **Husza Albert**, **Vukovits József**, **Bencsik Mátyás**, **Usajkás Gábor**, **Bubjovics Mátyás**, **Kovács Kálmán**, **Pletl György**, **Bulyovics István**, **Maták Félix** és **Somogyi Mihály** vettek részt. A kitűnő ételek és italok az egész társaságot a legjobb hangulatban késő éjjelig együtt tartották.

— **Egy asszony halála.** Csendőben, észrevétlenül ment végbe f. hó 27-én özv. **Dr. Sátor Vilmos** nének temetése itt Szabadkán, és senki sem gondolta volna, hogy a zugó harangok bus akkordjai egy történelmi nevezetességű Nagyasszonyt siratnak, kinek lelke a magyar szent szabadságért és hazáért lánggal égett. Nem csoda, egri nő volt, igazi Nagyasszony! Egerben született s ott lett hitvese néhai **Dr. Sátor Vilmos** orvostudornak, kinek halála után ide, Szabadkára költözött fiához, **Dr. Sátor Jenő** helybeli ügyészhez. Másik fiánál **Sátor Vilmos** nál tartózkodott s itt érte most. 85 éves korában szívizélhűdés következtében a halál. A szabadságharoz idejében ugyszólván minden anyagi erejét kimerítette a szent ügy érdekében. Az abszolutizmus korát lankadatlan honszerelmének élve türté át, s utolsó napjainak legkedvesebb foglalkozását unokáinak a szent hazai iránti szeretetre való buzgó tanítása képezte. 1864-ben történt, hogy az egri nők **Dr. Sátor Vilmos** né kezdeményezésére a

szabadságharcban elesettek lelkiüdvéért gyászmisét akartak mondani, azonban a ki-rendelt katonaság az összes templomok ut-jait elállta s megtiltotta a gyászmise megtar-tását. A Nagyasszonyt ez nem hozta zavar-ba, egy nevezetes, dicső oltárhoz, az egri nők hőstetteinek színhelyéhez, a vár udvará-ra vezette a gyászolókat és Isten szabad ege alatt küldték hő imáikat fel a magasba a hő-sök lelkiüdvéért. A katonaság erről hirt ve-vén, azonnal szétkergetni igyekezett a na-gyobbára nőkből álló csoportot, mire Dr. Sátor-né a parancsnokot: »Solferino, Magenta!« kiáltással lenézőleg végig nézvéen büsz-kén vezette társnőit tovább. A dolog vége az lett, hogy a Nagyasszonyt érzékeny pénz-büntéssel sújtották. Ő volt az, a ki Szemere Bertalant menekülésben rejtegette. Számos hasonló lelkesítő epizóddal gazdagította áldásos életét, csak az kár, hogy ma már oly keve-sen találkoznak ilyen Nagyasszonyok! Nyu-godjék békében!

— **Kitűnő vizsgázó.** Piros Józsinak az elhunyt felejthetetlen muzsikusként Sándor fia a napokban kitűnő eredménnyel tette le a felvételi vizsgát a soproni honvéddad-apród iskolában, minek folytán a Szabadka város közönsége által fentartott ingyenes ala-pítványi helyre felvétetett.

— **Hirtelen halál.** Androvics György 55 éves kelebiai lakos tegnap hirtelen elhunyt. A ma megtartott rendőri boncolás alkalmá-val a halál okául idült tüdőbaj következté-ben beállott szívszóllhűdés állapított meg.

— **Megtámadott udvaros.** Sperer Antal udvarost, a ki a helybeli Polgári szállodában van alkalmazva, tegnap este egy ismeretlen egyén a vasuti indóházánál bicskával fejbe szurta. A sérülés veszedelmes volta miatt, mivel a szurás következtében az ütőór is el vágva, a mentők a kórházba szállították.

— **Lopások a környékben.** A zentai ren-dőrség értesítette rendőrségünket hogy ott a napokban Kornebitz Mátyás moholi lakostól ismeretlen tettesek 7 darab birkát elloptak. Ó-Kanizsáról pedig az tudatták, hogy Király János ó-kanizsai lakosnak 2 tehenét lop-ták el.

— **Blokkázás.** Véres verekedésről kell ismét beszámolnunk. Ez a bácskai virtus újabb és újabb áldozatot követel. Vasárnap d. u. ugyanis együtt mulatoztak a volt »Hungária« szálloda kerthelyiségében Kis Angyal, Orosz Pál, Dani János és Buzdér József VIII. körli lakosok. Valami miatt ösz-szeszólkoztak, és ez már-már verekedésre vezetett, azonban sikerült Kis Angyalt Buzdértól szétválasztani. Este 9 és 10 óra között a VIII. körben ismét találkozott a két ellenség, hol már kenyértörésre került a do-log. Működött a fütykös és a bicska. Kis Angyalt Buzdér oly erővel szurta meg szíve tájékán, hogy rögtön össze esett. A vesze-kedés helyére kivonult mentők bekötötték a súlyosan sérültet. Felgyulásához kevés a re-mény.

— **Halálozás.** Körpel Lipotné szül. Klein Jozefa ma reggel hosszas szenvedés után 69 éves korában elhunyt. Az elhunytban Kertész Ignác dr. törvénhatósági kezigazgatási bizott-sági tagnak nagyanyját gyászolja.

— **Telhetetlen tolvaj.** Bilicz Lukács több ízben büntetett csavargó tegnap az Otthon kávéház előtt egy arany órát, melyet egy mester vesztett el, felkapott és elszaladt vele. Mikor bevitték a rendőrség fogházába, alig volt ott egy óra hosszáig, máris egyik fogoly társának Vidákovics Gergelynek a pénzét, 22 koronát, ellopta.

— **Szalmatűz.** Ma délután 2 órakor a III. körből tüzet jeleztek. Az idejekorán a helyszínére érkezett városi és önkétes tűzoltók a tüzet, mely egy udvaron lévő szalma-rakást hamvasztott el, csakhamar lokalizálták. A kár jelentéktelen.

— **Balesetek.** Szalma Ferencz 13 éves kocsis gyermeket tegnap egy ló homlokon rugta, úgy, hogy a kórházba kellett szállitani. — Polyákovits Paulina főzőnő pedig, miközben egy halotti torra készülő vacsorát főzte, baltával elmetszette a bal középujját.

— **Verekezés Kelebián.** Tegnap délután véres verekezés volt Kelebián. Valami mu-latságon összekülönbözött néhány legényem-ber, a kiknek egyikét Parti Mihályt úgy összeszurkálták, hogy mire estére behozták a mentők, ezek a súlyos természetű sebe-sülések folytán rögtön a Mária Valeria köz-kórházba szállították, a hol a szerencsétlen ember most élet-halál között lebeg.

— **Összeütközés.** Német Imre szegedi átokházi lakos panaszt tett a rendőrségnél, hogy tegnap délelőtt kocija összeütközött a majsai vámháznál Varga Kónya Mátyás helybeli VI. körli lakos kocsijával, mire ösz-szekaptak, miközben Varga rácsapott a lo-vaira, úgy, hogy ezek Németet elütötték. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Anyakönyvi hírek.** *Meghaltak:* Francziskovics Viktor 21 nap, Gyukics Jó-zsef 64 éves, Antunovics György 55 év, Ple-tikoszics Ferencz 6 hó, Vidákovics István 4 hó, Sárcevic Istvánné Selyem Veron 80, Ózv. Szabó Lászlóné Meznerits Teréz 32 év, Nagy János 1 nap, Csonka Anna 20 év, Kladek Márton 56 év, Zemkó Teréz 10 hó Ruzmán Ferencz 2 hó. Rómics Szaniszlóné szül. Vukovics Eszter 55, Petrekovics Mik-lósné Petrics Julia 62 év, Vojnics H. Viktor 18 év, Szül. 39. 21. fi. 18 leány. Eljegyzés Anisics Gáspár Ivkovics Mariskát, Dulics Pál Ifkovics Esztert, Stefánovics Gáspár Verzon Ágnest. Házasság: Jurics Albert földb. Li-pozencsics Matild. Takács Mihály Csorba Máriát.

Ipariskolai tanító válasz-tások.

Az ipariskolai felügyelő bizottság tegnap három üresedésben lévő tanítói állást töltött be *Paukovich* Andor elnöklete alatt.

A választó ülést *Pausich* János nyitotta meg, s üdvözölve a megjelenteket, érintve az ülés tárgyát felkéri *Paukovits* Andort, vegye át az elnöklést.

Paukovich Andor figyelmezteti a megje-lenteket a választás fontosságára. Ide általá-nos ismeretek nem elégségesek, hanem szak-ismeretek is szükségesek a lelkismeretes ok-tatáshoz. Épen ezért lelkismeretesen ejtsék meg a választást, Megkérdi azután, hogy megejtik-e a választást, minthogy a 39 tag-nak fele sincs jelen. Minthogy a választás megejtése a megjelentek számához kötve nincs, a választás megejtése mellett döntenek.

Ezután *Ispánovics* jegyző jelenti, hogy 12 folyamodvány érkezett be. Ezek közül Czuczi Istváné elkésve, Gucsán Istváné azon-ban rendes időben, de rosszul czimezve.

Paukovich Andor felteszi a kérdést, vaj-jon e két folyamodó folyamodványát a pályá-zat értelmében beadottnak tekinti-e? Mire többeknek hozzászólása után a felügyelő bi-zottság Gucsán folyamodványát szavazás alá bocsájthatónak mondja ki, Czucziét azonban beérkezettnek nem tekintheti.

Ezután a folyamodók minősítésének felol-vasása után *Paukovich* Andor a szavazat szedő bizottság elnökévé *Paukovich* Jánost, bizalmi férfiakként *Nánay* Mihály és *Vidá-kovits* Jánost kéri föl.

A szavazás megfejtése után *Paukovich* Andor kihirdeti az eredményt, mely a követ-kező:

Megválasztott a közismerei állásra *Szüch* József, a két rajztanítói állásra *Vujkovics* Pál és *Patócs* Márton.

A kihirdetés után elnök az ülést felosz-latja.

A szabadkai kiállítás.

Vasárnapi számunkban közölt memoran-dumnak a kiállítási helyekre vonatkozó foly-tatása a következő:

4. Megtekintettük a szegedi ut végén el-terülő s a város tulajdonát képező 15346/1. 15346, 7735 helyrajzi számu városi kaszálót, a mely az ügyünk iránt érdeklődő és velünk volt kertész- szakértő által egy népliget-cél-jaira alkalmasnak találtatott. Megjegyzük, hogy a 15347/1. helyrajzi számu parcellá-nak a B. Fejérváry Gézáról elnevezett hon-véd huszár laktanya felé eső oldalán két bekerített nyílt lovagló van ugyan, mely a honvédség részére átadva lett, azonban fi-gyelemmel arra, hogy a honvéd lovassági kaszárnyán tul, Palics felé fog épülni az új tüzérségi laktanya, a mely két laktanya közt tudomásunk szerint, egy oly térség marad, a melyen az imént említett két nyílt lovag-lónak a két kaszárnya közé való áthelyezése úgy véljük, hogy nehézségbe aligha ütköznék ily kép az 15347/1 helyrajzi számu par-czella a 7735 és a 15,346 helyrajzi számu parcellákkal együtt a kiállítás és illetve egy itt létesítendő népliget céljaira átengedhető és felhasználható lenne. Ezen területre, a mely több ezer négyszöglet tesz, azt a javaslatot tesszük, hogy itt egy a kiállít-ás után is megmaradó népliget lenne létesi-tendő. Ezen javaslatunkat a következőkkel vagyunk bátrak bővebben indokolni. A vá-rosnak a városerdőtől eltekintve, a melyhez a hozzáférés, a mint már előadtuk, annyira alkalmatlan és kellemetlen, hogy a közönség tényleg igénybe nem veszi a különben ter-mészeti szépségekben elég szép városligetet, mondjuk ezen kívül, semmi oly köz-helye nincsen a hova a közönség szorakozást, üdü-lést, a gyermekek játszó helyet, tiszta leve-gőt keresendő kirándulhanának. Ez a most megjelölt térség egy népliget céljainak tel-jesen megfelelő volna. Tapasztaltuk, hogy a közönség különösen a tisztviselői kar és az oly foglalkozásuak, kik sétára, üdülsre, szora-kozássra egész fél napot nem, hanem csak néhány órát fordíthatnak, a befásított és ki-kövezett szegedi szőlők közötti országutat már évek óta sétahelyül használják fel mindakkor, a mikor sétálásra, szorakozásra pár órai idejük van. A létesítendő népliget pedig ennek a sétahelyül már is frequentált szegedi utnak közvetlen szomszédságában fekszik és minden-kép alkalmasnak mutatkozik egy létesítendő népliget céljaira. A villamos vasutnak köz-vetlenül a népliget mellett megálló helye van. Az uttest a villamos vasut izzótestjei és a város által létesített petroleum lámpákkal a késő esti órákig meg van világítva. A kiállít-ás céljaira építendő nagy iparcsarnok a ki-állítás révön dalcsarnok, táncsterem, gyűlések, különösen népgyűlések, tér zene, sétahang-versenyek s a többi ilyen, — tömeges össze-jövetelek céljaira előnyösen és haszonhajtó-

lag, a kiállítási czukrázda, mint a népliget vendéglője és czukrázdája a kiállítás után is ugyancsak haszonhajtólag felhasználhatók lennének. Magának a ligetnek utcai frontja a 15247/1 helyrajzi számú parcellának a szegedi utra néző vonalán olyképp elhelyezhető lenne, hogy az a szegedi uton közlekedő közönségre, impozáns és vonzó hatást gyakorolna. — A vendéglő és később dalcsarnok s tánczterem a 15347/1 helyrajzi számú parcellának a kaszárnya felőli részén elhelyezhető lévén, a most épülő állami gyermekmenhelytől oly messzire kitolható, hogy az ott rendezett zajosabb multságok hangja és lármája a gyermekmenhely nyugalmát és csendjét nem zavarná. Magának a kiállításnak itt való rendezése szintén előnyös, mert a közönség a létesítendő ligetben üdülést és szorakozást talál, a villamos vasut és a szegedi országuton át pedig közeli és könnyű hozzájutással bír. Az ugyanott már létesített és kellőleg kimélyítendő korcsolya pálya, mely később is e célra a liget kutja által tápláltatván, felhasználható lenne, ügyesen belevonható volna a kiállítás és népliget keretébe és szinte bizonyosak vagyunk abban, hogy a közönség közeli kirándulási helyül tavaszi és nyári multságok céljaira ezen létesítendő ligetet felkeresné oly sűrűen, hogy a tánczterem, vendéglő és cukrázda évi bérösszege az ezen épületekbe és a létesített ligetbe befektetett tőkének kamatait bőven megtérítene. A technológiai iparmuzeumnak a kiállításon való működéséhez szükséges hajtó erő a villamos vasut vezetékekben minden befektetés nélkül készen van s felhasználható lenne, s csak az áramfogyasztás terhelné a kiállítás budgetjét. Hátránya ezen teleknek, mint az értekezletnek egy része előttünk kifejtette azt, hogy ez a telek is a szegedi ut mentén fekszik, ennél fogva annak kiépítése és hasznosítása ismét a szegedi ut mentén fekvő ház és földtulajdonosoknak érdekeit istápolja, a kik már közintézményeikben a kelleltinél túl való mérvben ugy is részesültek és a közintézmények nyújtotta előnyöket a városliget, régi-baromvásártér, újvásártér és kálvária környékén lakóktól elvonnák, holott a város ezen és egyéb részein lakók ép oly adófizető polgárai és ép oly gyermekei a városnak, mint azon környék lakói. a kik a közintézmények áldásaiban szintén arányosan részesítendők lennének. Ezzel szemben az érdekeltek és értekezletre összegyűltek másik része viszont azon ellenvetést hozta fel, hogy a népligetnek a most említett területen, illetve a szegedi ut mentén való létesítése nem az azon tájék lakosságának jogtalan és indokolatlan soutenirozása, hanem a város és fejlődése érdekében való követelmény, a mit Szabadka város fekvése, a természetes fejlődés és a terjeszkedés követelményei, mintegy parancsolólag irnak elő, senki se tehetvén arról, hogy a fejlődés és terjeszkedés iránya a szegedi ut felé gravitál.

5) Minthogy szóba hozva lett, megtekintettük a palicsi parkot, az az előtti városi gyümölcsfakertet és az ennek tőszomszédságban elterülő földmives iskola tereit és helységeit. A kiállítás és pedig különösen, hogy ha a gazdasági kiállítás, — állatkiállítással kapcsolatban fogna rendeztetni, ezen előnyösen elhelyezhető lenne, még pedig az állatkiállításra nézve az eddig megszemlélt helyek közül itt a legelőnyösebben lenne rendezhető és elhelyezhető, mert a földmives iskolának épületei, istállói, szérüs kertjei, elkerített helyei a jelentkezőkhöz képest való

bővítés és ideiglenes istálló épületek felállítása mellett a legelőnyösebben lenne az állatkiállítás céljaira felhasználható és az állatok élelmezésére, gondozására szükséges élelmiszerek, takarmány, víz, ahhoz értő és betanított személyzet itt már készen kaphatók a nélkül, hogy ez a kiállítás hasznával arányban nem álló több költséget igényelne. Az ez idő szerint villatelkeknek parcellázott volt városi gyümölcsfa kert telkein, különösen ha annak befásítása még a folyó év őszén megkezdetnék, a kiállítás egyes csarnokainak, nem különben a vendéglőnek felállítására előnyösen kínálkoznék. Magában a palicsi parkban, különösen annak ez idő szerint versenytérül használt, a séta helyül használni szokott nagy fasor végén levő üres részen egy nagyobb szabású, monumentális csarnok, ugy a kisebb, de látnivaló és tanulságosabb dolgokat magukba foglaló egyéb csarnok pedig magában a parkban levő ligetben kedvessen elhelyezhető lennének. Czukrázda és vendéglő Palicson már van, a melyekben a kiállítást látogató közönség szorakozást és üdülést nyerhet és legfőlegb a már meglevők volnának a kiállítás nagyobb forgalmához, ugy Palics fürdő mindinkább nagyobodó-igényeihez képest nagyobitandók. Tekintve, hogy mint jelen emlékiratunk bevezető részében említettük, a kiállítást 1905. évi augusztus hó 15-ikétől szeptember hó 30-ig terjedő időközben ohajtanánk rendezni, ugy véljük hogy ezen időben mikor a fürdő saison már vége felé jár, a parknak kiállítási telekűl szolgáló része ideiglenes kerítéssel már elkeríthető a nélkül, hogy ez a fürdőző közönség nagyobbszámúra lenne. Az építendő monumentális központi iparcsarnok azon genre-ben lenne építhető, hogy utobb és pedig mindjárt a kiállítást követő fürdő saisonban kurszalonnak, a mellék helyiségek olvasó, zongora, kártya stb. szoba, illetve teremnek lenne használható. A kibővített vendéglő és czukrázda a maga valóságában a fürdő állandó vendéglőül és czukrázdául megmaradhatna, mert hisz tapasztalati tény, hogy ezen palicsi helyiségek Palics fürdő forgalmának már ez idő szerint sem felelnek meg. A többi csarnokok oly kép volnának konstruálhatók, hogy a kiállítás helyiségül csak ideiglenesen szolgálának és az összehordott és feldolgozott anyag Palicson szálloda, bérház stb. céljaira a megfelelő helyre való áthelyezés mellett felhasználható lenne.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZ.

A színügyi bizottság ülése.

A színügyi bizottság tegnap tartotta ülését.

Jelenvoltak: Sziebenburger Károly szin. elnök, Dr. Bóbits József kulturtanácsok. Birkáss Gyula, Dr. Demidor Imre, Szerdahelyi Sándor és Vermes Béla bizotts. tagok.

Vermes Béla, a napirendre fölvetett ügydarabok előtt, felhozva azon hiányokat, a melyek már évek óta fölhangzottak; így: a szinpadi festészetet oldalfüggönyökre, termekre és erdői részletekre; a világítás gyér voltára, mely így is 6000 koronájába kerül évenként a szinidirektornak, igéri, hogy e tekintetben odahat a villamos társulatnál, hogy olcsóbb legyen a világítás, de kívánja, hogy modernebb s intenzívebb legyen különösen a szinpad világítása; utal továbbá a szinházi tetőzet gyarló voltára, mely az idén

sem készült el, pedig erre a költségvetésben 12,000 korona vétetett fel; indítványozza, hogy e hiányok pótlásáig, de különösen addig míg az új színügyi szabályzat életbe nem lép a mostani bizottság érdemleges ülést ne is tartson.

A bizottság erre nézve azt határozza, hogy erről a tanácsot jkönyvi kivonatban értesíti és sürgősen megkéri, hogy különösen az elkészült új színügyi szervezetet mielőbb tárgyalja s közgyűlés hozzájárulása után a belügyministeriumhoz jóváhagyás végett fölterjeszse.

Dr. Bóbits József ismerteti Szabadka szab. kir. város közgyűlése által szinházunk ötvenéves jubileumára 1000 korona jutalomdíj mellett dráma, népszimű vagy vigjátékra kiírandó pályázat szövegét, a mely pályázat 1904. ápril 30-án járna le.

A bizottság ezt egyhangulag elfogadta. Sziebenburger Károly a bíráló bizottság öt tagjával ajánlja, névszerint: Dr. Bóbits József kulturtanácsnokot, Dr. Milkó Izidor író, Dr. Demidor Imrét, s a helyb. főgymnasiumi magyar irodalmi tanerők közül, ugyszintén a helyb. szintársulat kiválóbb erői közül egy-két tagot.

Elfogadtatik azzal, hogy a két utóbbi tag névszerinti kijelölése későbbre halasztatott.

Ezután Sziebenburger Károly elnök tesz jelentést a Szentesen észlelt színügyi állapotokról a következőkben:

A kiküldött háromtagú bizottság jelen volt Szentesen aug. hó 15. és 16-ik napjain a főbb próbákon és a két estéli szinielőadáson s konstata, hogy Pesti által aug. 1-én a szabadkai szinikerülethez benyújtott szinierők a társulatnál tényleg megvannak, az újabb tagok közül *Olasz Klárit* a drámai szerepekre, *Bonis Margit* alt énekesnőt és *Boda Ferencz* tenoristát, ki már az aradi, szatmári szinpadokon is első rendű tenor szerepeket énekelt, megfelelő szinierőknek találta.

A kiküldött bizottság tagjai érintkezvén Szentes értelmi honoratio osztálya közül többekkel, ezek Pesti Iház Lajos szintársulatáról, annak ottani működéséről, a fegyelem gyakorlásáról, és a pontos gage fizetéséről elismerőleg nyilatkoztak.

Időközben Pesti Iház Lajos társulatának tagjait a következőkkel egészítette ki: *Áldor Juliska* primadonna és *Hegyessy Gyula* operette-buffó komikus, kik mindketten már a nagyobb szinpadokon is helyüket elismerésre méltólag töltötték be, nem különben nyereségnek kell tartanunk *Szilágyi Berta* szerződötését drámai és tragikai anyaszerepekre. *Csiszér Kálmán* és *Csiszér Sárka* szintén méltán sorakoznak a főbb erők közé. *Fonó Gizella* is az akadémia dícséretes eredménynyel végzett színésznő, kisegítő segédszerepekre szerződötetett.

Egy fiatal szerelmes siheder, továbbá segédszini erők és a karszemélyzet mielőbbi szerződötése az igazgatónak meghagyatott.

A jelentés tudomásul vétetik s erről a tanács értesítettik.

Törvénykezés.

Verekedő inasgyerekek.

Csótity Máttyás 14 éves iparos tanonc február hó 12-én néhány társával együtt ment haza a tanoncziskolából. Utközben valani fölött összeszólalkoztak, mire ütlegelni kezdtek egymást és verekedés közben Csótity, ki egy nála levő ostorral csapkodott maga kö-

rül s az egyik inasgyereknek, Kónig Ferencnek a szemébe vágott és annyira megsértette, hogy a fiu 20 napon tul gyógyuló sebet kapott, szemvilágát pedig majd elvesztette s még ma sem lát tisztán.

Az ügyészség súlyos testi sértés büntette miatt helyezte vád alá. A kir. törvényszék azonban a Szerdahelyi Sándor elnöklete alatt ma megtartott főtárgyaláson tekintettel vádlott korára, ki a 16-ik évét még nem töltötte be, csupán testi sértés vétségének fenforogását állapította meg és Csótityot 3 havi fogház büntetésre ítélte.

Dr. Eperjessy Béla ügyész az ítéletben megnyugodott, nemkülönben a vádlott is, Gruber Károly képviselőjében dr. Tordai Izsó védő azonban felebezést jelentett be.

Tulbuzgó rendőrök.

Kovács János és Kecskés József rendőrök a tavasszal Gere Béla zentai lakost, midőn hazafelé tartott, bár személyesen ismerték, igazolásra szólították föl és lakására kísérték, ahol azzal álltak elő, hogy Gerénél 100 forint van elrejtve, a lakást pedig egészen felforgatták.

Gere a tulbuzgó rendőröket feljelentette magánlaksértés miatt.

Az ügy mai tárgyalásán a kir. törvényszék mindkét vádlottat bűnösnek mondotta ki és három-három napi fogház büntetésre ítélte őket.

Az ítéletben a vádlottak megnyugodtak, az ügyész azonban súlyosbítás végett felebezett.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorologiai intézet távirati jelentése.) E hó 3-ére száraz, hűvös, később melegebb időjárás várható.

Gabonaárak.

Budapesti gabonaárak.

Jó kínálat és jó vételke mellett elkelt 50.000 métermázsa buza változatlan áron.

A többi terményekben nem volt semmi változás.

A határidőzlet gyengén indult, az üzlet folyamán azonban az árak javultak és kedvező hangulattal zárultak.

	Kezdeté	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	742	748—746
Buza ápr. 1904	770	774—772
Rozs	632	—
Rozs okt.-re	—	624—622
Rozs ápriliára	649	651—650
Zab ápriliára	545	548—546
Zab	—	—
Zab okt.-re	569	572—570
Tengeri májusra	—	—
Tengeri aug.-ra	—	—
Tengeri szept.-re	615	616—615
Tengeri májusra	531	535—534
Repce aug.-ra	10-60	10-60—10-70
Repce	—	—

Helyi gabona árak.

Élénk kínálat és mérsékelt vételke mellett forgalomba került ma 1000 mtm buza 7.10—15 koronás árban.

Zabban mérsékelt kínálat fejlődött és ugyanolyan vételke mellett elkelt 800 mtmázsa 4.90 koronáért.

Tartozkodó vételke mellett rozsot 5.60 és árpát 4.80 koronáért vásárolták.

Tartozkodó vételke mellett jóminőségű tengeriért 6.10—20 koronás ár volt elérhető.

Idegenek Szabadkán.

augusztus 30.

Nemzeti. Szabó Gusztáv és neje vendéglős Szabadka. Kalmár Herman utazó Bpest. Hubsch Samu ügynök Szeged. Dr. Harsányi Gáspár földbirt. Barcspuszta. Beck Samu és leánya keresk. Bpest. Löwenberg József utazó Temesvár.

Bárány. Iberst Stojelof Bulgária. Do Malejef Bulgária. Rittmeisztet Kaczalof Bulgária. Major Marholef Bulgária. Özv. Kozóné birtokosnő Verbász.

Polgári: Delak Urbán Zenta. Hubert J. Szt. Tamás. Farkas Rudi Zenta. Szerdahelyi Ágoston mérnök, Szentes. Billy József Ujvidék. Hang Zsigmond B.-Tolya.

augusztus 31.

Nemzeti: Friedmann Nikóla utazó Bpest. Herger Gábor utazó Bpest. Grosz Samu utazó Bpest. Dr. Kovacsis Kálmán főbíró O-becse. Dr. Tomcsányi Sándor ügyvéd Baja. Oblat Lipót földbirt. Morovits Z. utazó Bpest. Reinitz Jakab és osaládja Mohács. Grenzer Miksa utazó Bécs. Feldstein Herman utazó Bpest. Özv. Kozóné birtokosnő.

Bárány: Rosenfeld lókeresk. Lipcse. Glas Ádám utazó Budapest. Weisz Lajos keresk. Bécs. Kesler könyvelő Bécs. Kener Henrik utazó Bpest. Eisler Lipót sértés keresk. Budapest.

Pest: Bock Sándor Hajos, Vojnich Márk Bécs. Birkás Gyula könyvnyomda tulajdonos Zenta. Czabafi János főjegyző Zenta. Dudás Lajos polgármester Zenta. Dr. Ellinger Jenő ügyvéd Zenta.

Polgári: Balogh Teréznő Debreczen. Holländer Ignác Zombor. Horváth E. Zombor. Kerekes Sándor és neje Zenta. Tüske Pál Tataháza. Goldberget Gyula Tataháza. Heller Ármin utazó Bpest.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Fiu-tanoncz

fizetéssel felvétetik

Pietsch F.

udvari fényképésznél
... SZABADKÁN...

Két jó házból való tanuló

teljes ellátásra elváltatják a belvárosban.

Ugyanott egy 7 osztályu gymnazista mint

correppetitor

ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

12076/903 tan. szám. Városi mérték-hitelesítő hivatalnak teljesen felszerelt vízvezetékkel leendő ellátásának biztosítása iránt folyó évi szeptember hó 5-én szombaton d. e. 9 órakor a városi mérnöki hivatalban írásbeli zárt versenytárgyalás fogtartatni, amelyre a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak.

Föltételek és előméretek a hivatalos időben a mérnöki hivatalban megtudhatók.

Kelt Szabadkán 1903, augusztus 29,
A városi tanács.

16164/1903. tan. sz.

Hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa a sebits-boszniai tanyai iskola felépítésének válalatba adása céljából ezennel árlaj-tést hirdet, a mely f. é. szeptember hó 3-án d. e. 10 órakor fog a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében megtartatni, miről a vállalkozni kívánók azzal értesítettnek, hogy az ajánlatok írásba foglalva és borítékba zárva adandók be s bánatpénzül. 350 korona teendő le az árlejtés megkezdése előtt a bizottság kezéhez, s ezen összeg a jóváhagyás után a vállalati összeg 10%-ára kiegészítendő. Közelebbi felvilágosítások a mérnöki hivatalban és a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt nyerhetők.

Szabadkán, 1903. aug. 26-án.

Lyubibratloh Kelemen
tanácsos.

a gazd. ügyosztály vezetője.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek

lapunk kiadóhivatalában.

Olvasd!

ENGL ADOLF

varrógép-kerékpárraktára és házi sürgöny (villamos csengetyű) installáló intézete.

Szabadkán, Kossuth-utca

a „Pest szállodá“-nak és dohány nagytőzsdének átellenében.

elsőrendű varrógépeit — részletfizetésre is, és a continens legjobb kerékpárját, a „Styria“-t, a melynek főképviseelője, egyszersmind Szabadka és a megye nagyobb területére.

Különösen felhívja a hölgyközönség figyelmét műhímzőgépeire, a melyekkel bármilyen complicált mintájú hímzést művésziessé lehet előállítani.

Minták és gépek bármikor megtekinthetők és szaktanítás INGYEN.

Bevezet házi sürgönyöket (villamos csengőket és elfogad mindennemű e szakba vágó valamint bármilyen gépjavitást, lelkiismeretesen, pontosan és olcsón.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.